

2012

УНІВЕРСИТЕТ

грудень 45

Видання Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника

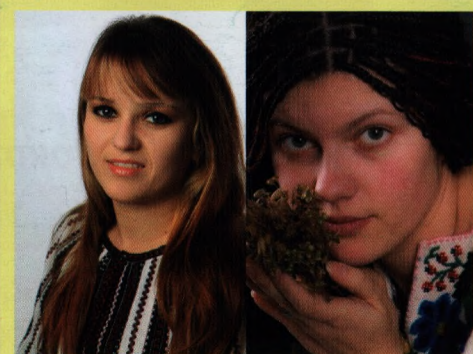
Презентація програми Темпус С. 3

На замітку майбутнім абітурієнтам С. 9

Україна після парламентських виборів С. 4

І рима поєднала їх С. 10

І Всеукраїнський конкурс С. 5

Творчість заради посмішки С. 8

Із доробку науковця С.14

ЗІ СВЯТАМИ!

Дорогі колеги, працівники, студенти!

Щиро вітаю вас з Новим роком та Різдвом Христовим!

Наш університет стоїть на порозі свого третього десятиріччя. За минулі два десятиліття років він став одним із найбільших вишів у Західній Україні, відомим навчальним і науковим центром в Україні та за її межами. Це завдяки зусиллям професорсько-викладацького складу, науковців, студентів і працівників. Тож надіюсь, що і надалі ми будемо високо тримати марку нашого університету.

Усім вам зичу свіжих сил для нових звершень, творчих успіхів у професійній діяльності, родинної злагоди, добробуту і вірних друзів.

Нехай у ці святкові дні забудуться всі прикрощі, лихо обходить стороною, а домівки наповнюються різдвяними колядками і запахом святкових страв.

ХРИСТОС НАРОДИВСЯ!

Ректор Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, доктор політичних наук, професор Ігор Цепенда

Шановні наші читачі!

Сердечно вітаємо вас з нагоди світлих і радісних свят Нового року та Різдва Христового! З цих свят, зі світлої надії кожної людини на щасливе прийдешнє розпочинається наступний рік нашого життя, наші майбутні звершення в нових справах.

Бажаємо вам здоров'я, щастя, добра, благополуччя та успіхів!

Смачної вам куті!

**ХРИСТОС НАРОДИВСЯ!
СЛАВІМО ЙОГО!**

МІЖНАРОДНІ НАУКОВІ ПРОЕКТИ

Презентація програми Темпус

Наприкінці листопада 2012 року в Будинку вчених Прикарпатського університету імені Василя Стефаника відбулося відкриття днів програми Темпус в Україні. Темпус – програма, яка реалізує проекти у сфері вищої освіти країн Європейського союзу та їхніх партнерів. Це – міжнародний проект, який підтримує процес переходу до ринкової економіки та демократичних засад у державах, що розвиваються. Програма Темпус надає кошти для посилення взаємодії та сприяє розвитку співробітництва між вищими навчальними закладами Європи. В Україні програма діє на засадах співпраці з Представництвом Європейського союзу в Україні та за підтримки Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України. Наша країна бере участь у програмі Темпус з 1993 року.

В межах програми Темпус надаються три типи грантів:

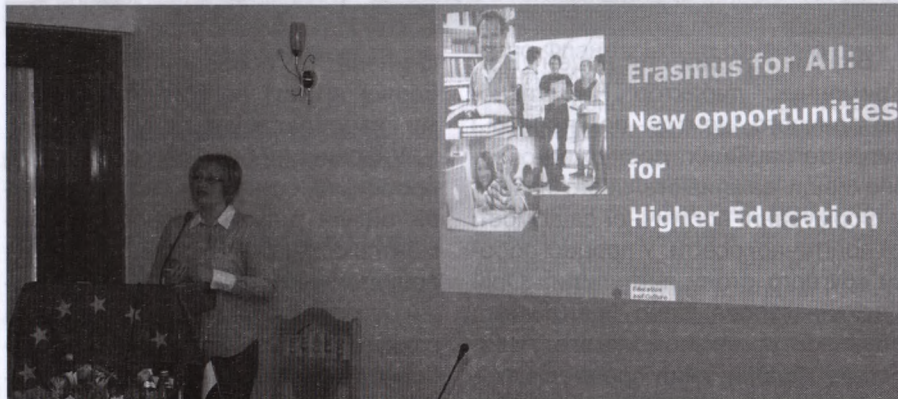
мережам вишів – групам університетів, які співпрацюють протягом двох-трьох років для отримання результатів, що визначені структурованими проектами, які мають назву Спільні Європейські Проекти (Joint European Projects);

окремим особам, а саме: викладачам і представникам адміністративних органів вишу, співробітникам міністерств у межах виконання конкретних заходів із реформування системи освіти. Цей тип допомоги в межах програми Темпус має назву „Індивідуальні гранти на стажування”;

додаткові і структурні заходи. Це – особливий тип грантів, спрямований на реалізацію проектів

структурних реформ у галузі вищої освіти. Залучення Міністерства освіти до реалізації таких проектів є обов'язковим.

Усі гранти надають на засадах відкритих конкурсів, що оголошують щорічно. Темпус передбачає видачу малих грантів у межах до 500 000 євро. Відбір представлених проектів здійснюють на підставі результатів оцінювання їхньої наукової і практичної якості згідно з національними пріоритетами, що щорічно визначають Міністерства освіти відповідних партнерських країн.

Протягом 1993-2000 рр. у рамках програм Темпус I та Темпус II в Україні реалізовано більше ніж 90 проектів. Загальний обсяг залучених протягом означеного періоду грантових коштів складає понад 29 млн. євро. Програма Темпус III охоплювала період з 2000 по 2006 роки та поширювалася на країни Південно-Східної Європи.

Починаючи з 1993 по 2005 роки в Україні було профінансовано виконання близько 140 проектів Темпус із загальним бюджетом близько 42,5 мільйонів євро. На сьогодні робота

Темпус-офісу в Україні спрямована на реалізацію програми Темпус IV.

Відкриттям заходу стало вітальне слово ректора Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника Ігоря Цепенди. «Національний Темпус-офіс України – це одна з тих нечисленних організацій, яка на практиці може реалізувати надзвичайно важливі університетські проекти», – відзначив він. – Збільшення кількості проектів додає нам усім оптимізму, оскільки це – можливість отримати досвід, поспілкуватися з колегами не тільки в межах університетської спільноти, але й за кордоном».

На презентації директор Темпус-офісу в Україні Світлана Шитікова представила програму Темпус IV, розповіла про завдання, особливості та умови проведення шостого конкурсу програми. Завідувач сектору міжнародної співпраці відділу міжнародних зв'язків Любов Зинюк поділилася інформацією про досвід підготовки та реалізації проектів Темпус українськими університетами. Менеджер з моніторингу проектів Темпус Олена Оржель доповіла

про освітні програми Європейського союзу – Еразмус Мундус I та Жана Моне. Упродовж наступного робочого дня було проведено семінар з питань упровадження інструментів Болонського процесу – ЄКТС і національної рамки кваліфікацій, а також відбулася презентація.

Цікаво, що Євросоюз знову суттєво збільшує фінансування в межах цього річного конкурсу. А це означає, що збільшиться кількість підтриманих проектів в Україні.

Лідія Степанюк

КРУГЛИЙ СТІЛ

«Україна після парламентських виборів»

Ця тема обговорювалася Навчально-методичним центром політичних та євроінтеграційних досліджень спільно з кафедрою політології, Науковим інформаційно-аналітичним центром НАТО, Центром соціальних досліджень Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.

часній Україні. До роботи круглого столу активно долучилися студенти спеціальності «Політологія» Т. Слущик (координатор Громадянського руху ЧЕСНО в Івано-Франківській області) та Т. Малий (координатор проекту CAMPUS 3.0: Розбуди країну! в Івано-Франківській області), які зосередили увагу на досвіді участі в проектах з моніторингу виборчої

Відкрив круглий стіл доцент В.Й. Климчук, директор Навчально-методичного центру політичних і євроінтеграційних досліджень, зазначивши важливість цього заходу у формуванні політичної свідомості та політичної освіти. У процесі роботи круглого столу виступили: Юрій Лесюк – голова Івано-Франківської обласної організації комітету виборців України, який проаналізував особливості передвиборчої кампанії в Івано-Франківській області; Ігор Доцяк – директор Центру соціальних досліджень, кандидат політичних наук, доцент кафедри політології Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, який охарактеризував роль соціологічних досліджень та опитувань громадської думки в ході проведення виборчої кампанії; Олег Білоус – директор Наукового інформаційно-аналітичного центру НАТО, який розглянув механізм та особливості виборчої системи в су-

кампанії та проведення передвиборчої агітації політичними партіями і кандидатами в депутати.

Учасниками було обговорено ряд проблемних питань: світові критерії оцінки демократичності парламентських виборів; роль і значення соціологічних опитувань у виборчій кампанії 2012 року; політична конкуренція в Україні під час виборчої кампанії; ідеологія і відповідальність у контексті виборів 2012 року; моніторинг виборчого процесу в Івано-Франківській області; засоби масової інформації у виборчому процесі.

В обговоренні взяли участь провідні фахівці в галузі виборчих технологій, соціологи, представники громадських організацій та ЗМІ, викладачі кафедри політології, аспіранти, магістри, студенти і учні Школи молодого політолога.

Юлія Мислюк,
викладач кафедри політології

ШАНУЄМО НАРО

Андрію, Андрію, на

Зима для України – найурожайніша на свята пора року. І це не дивно, адже ще для наших пращурів після виснажливої осені Холодна Королева була можливістю відпочити та відновити сили. Відпочинкові сприяла і велика кількість релігійних свят.

А починався цей цикл днем 13 грудня, днем Андрія. Власне, саме свято відзначають на честь апостола Андрія Первозванного, якого вважають не лише покровителем Української Церкви, а й шанують як засновника Києва. І хоча це християнський святий, але народні звичаї та обряди мають древніше, дохристиянське походження. Молоді душі хвилювали проблеми «сердечні», тому і цей день був пов'язаний з таємничими ритуалами магії, які потім переродилися в усім відомі ворожіння. І кожного року молоді, незаміжні дівчата в очікуванні «принца на білому коні» намагаються задобрити апостола та на шпаринку відгорнути ширму свого майбутнього.

Ще за часів козацтва і до середини XVIII століття майже в кожному селі проводили цього особливого дня вечорниці, де збиралися подружки та ворожили на щастя і на долю, пекли пампушки, пироги та інші смаколики. А молоді хлопці після того, як удосталась набешкетувалися і не одному господарю, що мав неодружену дочку, лиха на подвір'ї накоїли, могли теж туди завітати. Не цуралися і вони ворожіння, адже серце молоде прагне любові. А слідувала за святом старша жінка, переважно вдовиця, яка і ділилася з дівчатами секретами куховарства, розказувала різноманітні історії, ворожінню навчала і, звичайно, за порядком слідувала.

Життя змінюється, по-іншому розставляються пріоритети, але ми не забуваємо і давніх традицій минулих днів. Адже проблеми нас хвилюють ті ж самі. Ми не віддаляємося від стародавніх традицій, що наповнені особливою духовною силою та підсилені магичним зв'язком поколінь. І юристи, попри серйозність свого фаху, теж люди, тому вже і стало для Юридичного інституту доброю традицією про-

ДНІ ТРАДИЦІЇ

тебе маю надію....

водити щороку «Вечорниці на Андрія». Вони проходили не зовсім у домашній атмосфері, але від того вона не стала холоднішою. 12 грудня в актовій залі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника усі, хто бажав, як студенти-юристи, так і студенти інших спеціальностей, мали змогу побачити відтворений обряд Андрієвських вечорниць. Присутніми були і викладачі Юридичного інституту з рідними та близькими.

Від систематичності цей захід не втратив своєї актуальності й не став менш цікавим. Адже кожного року наші студенти досліджують різноманітні види ворожінь і стародавніх, і сучасних. Тому вечорниці «на Андрія» привертають увагу молоді та викладачів. Хлопці і дівчата ворожили, шукали свою долю, жартували. Ми намагалися відтворити не лише давні обряди, але і відновити атмосферу веселощів та залицяння. Крім того, кожне свято стає цікавішим, коли беруть в ньому участь і глядачі. Тому студенти Юридичного інституту залучали до святкування присутніх у залі хлопців і дівчат, які мали змогу глянути краєм ока у своє майбутнє. А якими смачними були пампушки.... Готували їх теж наші студенти, адже майбутні юристи – не лише серйозні люди, але і майстри на всі руки. Давні звичаї чергувалися з музичними номерами у виконанні представників інституту та запальними танцями.

Усмішка не сходила з обличчя протягом усіх вечорниць. Так нам вдалося «запалити» глядачів та зануритися в теплу атмосферу святкування. А присутні дивилися на сцену. Хтось пригадував себе в молодості, а хтось тихенько занотував усілякі способи ворожіння на ніч перед Андрієм.... Адже ж так хочеться знати майбутню свою долю.

І нехай у цей чарівний вечір кожному присниться те, чого він найбільше бажає. А незаміжнім дівчатам бажано побачити уві сні хоча б краєчком ока судженого-рядженого... Адже хто ж то знає, що тебе в житті чекає!

**Христина Харишин,
студентка V курсу
Юридичного інституту**

І ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ КОНКУРС

Вдосконалення правового регулювання корпоративних відносин

14-15 грудня 2012 року на базі Юридичного інституту Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника проведено I Всеукраїнський конкурс з корпоративного права «Вдосконалення правового регулювання корпоративних відносин».

Організаторами конкурсу виступили Наукове товариство студентів Юридичного інституту, а також активісти Івано-Франківського обласного осередку Ліги студентів АПУ, що діє на базі Юридичного інституту.

До участі в конкурсі запрошували студентів 3-4 років навчання, а також магістри 1- 2 року навчання вишів України. Захід пропонував такі напрямки тематики конкурсних робіт:

- теоретичні проблеми врегулювання корпоративних відносин;
- обговорення щодо внесення змін та доповнень до корпоративного законодавства;
- врегулювання правового статусу суб'єктів корпоративних відносин;
- заснування, реорганізація та ліквідація корпорацій;
- удосконалення державного регулювання корпоративного сектору;
- новели корпоративного законодавства останніх років, наприкладі Закону України «Про акціонерні товариства» та інших нормативно-правових актів;
- корпоративний договір як засіб врегулювання питань управління справами Акціонерного товариства.

Захід був схвалений дирекцією Юридичного інституту. Адже тут розвиток корпоративного права відбувається досить стрімкими темпами, про що свідчить ефективне функціонування Лабораторії корпоративного права на базі нашого вишу, представниками якого є такі відомі наукові співробітники, як В. Луць та В. Васильєва.

Цього разу обговорення проблем розвитку корпоративного права торкнулось і молодих дослідників, які подолали прохідний етап конкурсу, що полягав у оцінці їх робіт фахівцями Юридичного інституту, та прибули для усного захисту в Івано-Франківськ зі всієї України.

У фінальній частині конкурсу свої роботи презентували студенти-

правники, які представляли Івано-Франківськ, Одесу, Донецьк та Чернівці.

Доповіді конкурсантів були досить цікавими і відзначалися особливою науковою новизною.

За результатами заслуханих позицій і проведених дискусій переможці зайняли такі місця:

I – Євген Черняк із темою доповіді: «Інститут дискваліфікації посадових осіб товариства як механізм реакції на недобросовісний менеджмент» (Національний університет «Одеська юридична академія», Інститут прокуратури та слідства);

II – Катерина Грігор із темою доповіді: «Корпоративні права як предмет застави» (Донецький національний університет);

III – Оксана Андроник із темою доповіді: «Аналіз інституту акціонерного договору та його правове регулювання в Україні» (Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича).

Переможці конкурсу отримали дипломи за зайняті місця, а також цінні подарунки.

Неформальна частина заходу відбулася на другий день. Учасникам з інших міст України було проведено екскурсію містом, упродовж якої вони відвідали найбільш пам'ятні місця Івано-Франківська та ознайомилися з культурою Західної України.

Загальне враження про конкурс залишилось позитивним, усі висловили подяку організаторам та пообіцяли і надалі відвідувати заходи Юридичного інституту в Івано-Франківську.

Конкурс проводили за підтримки дирекції Юридичного інституту, правонаступника Групи компаній PRAGA - PLP LawGroup, що виступила його фінансовим партнером, адвокатського об'єднання «Західноукраїнська правнича компанія» в особі Руслана Попадинця, адвоката, голови Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури Івано-Франківської області, який очолював конкурсне журі.

Наукове товариство студентів Юридичного інституту та Івано-Франківський обласний осередок Ліги студентів Асоціації правників України і надалі будуть проводити заходи такого формату і вітають усіх активних студентів, які бажання розвивати свої наукові дослідження й переймати досвід старших колег.

**Андрій Сторожук,
голова Наукового
товариства студентів
Юридичного інституту**

З ІСТОРІЇ СТАНОВЛЕННЯ УНІВЕРСИТЕТУ

Літопис профспілкової організації Прикарпатського національного

Продовження. Початок у №№ 38-42.

Профком намагався надавати матеріальну допомогу тим членам профспілки, що її потребували. Щорічно для цього витрачалося 1000-1200 крб.

На контролі в профкомі були і виконання службових обов'язків, трудова дисципліна та поведінка членів профспілки. У 1972 році за несумлінне ставлення до роботи, аморальну поведінку профком виніс суворе попередження одному працівникові, догани трьом працівникам і двом викладачам та просив ректорат дати згоду на звільнення з роботи трьох працівників інституту.

На засіданні профкому від 1 грудня 1972 року слухали персональні справи викладачів О.М. Горбатюка, Т.А. Басюк і Е.Е. Самодумської, які провели в Ізраїль з квітами свою колегу, колишнього викладача музпеду О.М. Горбатюк, і «одобрювали її вчинок». Усі троє змушені були виступити з виправдовуваннями, засудити «антирадянський, зрадницький вчинок» колеги і визнати свою помилку. У своїх виступах члени профкому засудили «негідний вчинок» О.М. Горбатюк і постановили: «За прояв політичної незрілості, що суперечить званню викладача радянського вишу, викладачам теоретико-інструментальної кафедри музично-педагогічного факультету Івано-Франківського педінституту ім В. Стефаніка О.М. Горбатюк, Т.А. Басюк, Е.Е. Самодумській оголосити догану із занесенням у особову справу. Обговорити їх вчинок на профспілкових зборах викладачів музпеду. (Спр. 798).

За активну профспілкову та іншу громадську роботу профком постійно нагороджував членів профспілки грамотами, путівками, цінними подарунками та грошовими преміями.

У 1972 році грамотами обкому профспілки були нагороджені голова спортивно-масової комісії Я.А. Валько, голова профбюро філфаку Г.П. Мазецький, голова студентського профбюро істфаку М. Романішин; путівками на Чорне море – голова профбюро педфаку Л.А. Хмельовська, голова оздоровчої

Фото викладачів Івано-Франківського педінституту з нагоди його 30-річчя. 1970 р.

Студенти працюють на впорядкуванні території інституту. На першому плані декан філфаку В. Матвійшин. 1972 р.

Виступає ансамбль «Гуцулочки». 1971 р.

Студенти педінституту на суботнику. Весна 1974 р.

Першого вересня 1975 р. Виступає ректор О. Устенко.

комісії профкому Л.М. Демінська; організовано поїздки профактиву в Ленінград і Брест; 5 безкоштовних путівок у будинки відпочинку виділено для активістів студентських наукових гуртків та 18 путівок – у спортивно-оздоровчий табір у Севастополі для кращих студентів-спортсменів.

З нагоди Міжнародного жіночого дня 18 жінок-викладачів та працівників інституту нагороджено грамотами ректорату, парткому і профкому інституту, 25 працівниць та студенток – цінними подарунками, 29 – грошовими преміями.

Грамотами обкому профспілки працівників освіти, ректорату, парткому та профкому інституту, занесенням на Дошку пошани інституту, туристичними путівками, цінними подарунками та грошовими преміями нагороджені переможці щорічного огляду-конкурсу на звання кращих факультету, академгрупи, гуртожитку, кімнати, колективу художньої самодіяльності, спортивної команди, наукового студентського гуртка.

З 1972 року звітно-виборні збори профорганізації відбуваються один раз на два роки. З 1971 по 1981 роки головою профкому обирався викладач М.В. Кушнірук. За цей час склад профкому повністю мінявся, зріс його кількісний склад (у 1974 році на ХХ профспілковій звітно-виборній конференції обрано профком у складі 23 осіб). Для вирішення термінових питань із членів профкому обрано президію у складі 9 осіб. У 1975 році її кількість зростає до 15 осіб: голова – М.В. Кушнірук, заступник голови – М. Г. Стельмахович. Члени президії: І.П. Мамонова, Т.В. Вільшук, В.Т. Полек, В.В. Долинний, Ф.П. Рощкевич, С.І. Волошин, В.І. Крайняк, М.І. Ступар, А.І. Шимоняк, З.В. Роп'яник, Л.В. Бойчук, Л.І. Петрів. Секретар – В.І. Крайник.

У 70-х -80-х роках минулого століття майже всі питання на засіданнях профкому розглядали у світлі рішень з'їздів і пленумів КПРС. У соціалістичних зобов'язаннях, прийнятих на 1975 рік, основна увага

РАІВ З ІСТОРІЇ СТАНОВЛЕННЯ УНІВЕРСИТЕТУ

університету імені Василя Стефаника у 1940-1980 рр.

зверталася на ідеологічну роботу: щомісячні ленінські читання, діяльність лекторію «Рішення XXIV з'їзду КПРС і XXIV з'їзду КПУ – в життя», зобов'язання викладачам інституту прочитати не менше 2500 лекцій для трудящих з роз'ясненням рішень партз'їздів, виїзд агітбригад у віддалені села і т.п.

У 1975 році на соцзмагання викликано Дрогобицький педагогічний інститут ім. І.Франка.

19 лютого 1974 в інституті відбулася виробнича нарада з порядком денним: про трудову дисципліну членів колективу у світлі «Звернення до партії, до народу» на грудневому пленумі ЦК КПРС у 1974 році. 13 лютого 1975 року відбувся пленум профорганізації інституту з питання «Завдання профорганізації у світлі рішень грудневого пленуму ЦК КПРС 1974 року». Кожної п'ятниці відбувалися обов'язкові політзаняття для всіх студентів, кожної середи – ідейно-виховні заходи: лекції, зустрічі з ветеранами партії та Великої Вітчизняної війни, бесіди, круглі столи.

На засіданнях профкому розглядають питання підготовки до екзаменаційних сесій, діяльності профбюро факультетів, роботи комісії профкому, студентських комітетів гуртожитків та комендантів цих гуртожитків, спортклубу (у 1975 році на спортивно-масову роботу клубу виділено 2450 крб.), студентського клубу, оздоровлення членів профспілки, їх побутових умов і медичного обслуговування, покращення громадського харчування в їдальні, організації праці викладачів, роботи господарської частини, бібліотеки, формування студентських будівельних загонів, ставлення на чергу та розподіл квартир викладачам, розміщення студентів у гуртожитках, видача путівок, підведення підсумків соціалістичних змагань, нагородження переможців та активістів.

У своїй роботі профком спирався на профспілковий актив, який діяв у підрозділах інституту, особливо голів профбюро факультетів та студрад гуртожитків.

У 1974-1976 рр. профбюро інсти-

У вільний від навчання час.

Виступає інструментальний квіртет «Усмішка», соліст М. Сливоцький. 1976 р.

Студенти працюють на будівництві 5-го гуртожитку. 1976 р.

Студентська бригада на будівництві 5-го гуртожитку 1976 р.

Грамота Міністерства освіти та Українського республіканського комітету профспілки працівників освіти, вищої школи і наукових установ за III місце в конкурсі педагогічних інститутів УРСР за кращу організацію умов праці, побуту студентів у 1975-1976 рр.

туту очолювали:

Мізін М.А. – голова профбюро викладачів фізмату,

Галій Т.В. - // - // - // - // - // - // - студентів фізмату,

Зварун В.І. - // - // - // - // - // - // - викладачів музпеду,

Ворощук М.В. - // - // - // - // - // - студентів музпеду,

Сілецький В.І. - // - // - // - // - // - викладачів істфаку,

Мандрик Я.І. - // - // - // - // - // - студентів істфаку,

Городівський В.В. - // - // - // - // - викладачів педфаку,

Мочернюк О. І - // - // - // - // - // - студентів педфаку,

Мельничук А.Ф. - // - // - // - // - викладачів філфаку,

Федишин М.В. - // - // - // - // - // - студентів філфаку,

Пронін М.К. - // - // - // - // - // - // - господарської частини.

Головами студентських рад у гуртожитках були:

Тяско В.В. – голова студради гуртожитку № 2,

Янків В.В. – голова студради гуртожитку № 3,

Ковальчук Г.І. – голова студради гуртожитку № 4.

За підсумками Всесоюзного конкурсу на кращу організацію умов праці, побуту і відпочинку студентів у 1974 році серед педвишів СРСР Івано-Франківський педінститут імені Василя Стефаника зайняв друге місце. ЦК профспілки працівників освіти, вищої школи та наукових установ виділив премії в сумі 1500 крб для нагородження профактиву та 2500 для придбання культурінвентаря.

У жовтні 1976 року на XXI звітній виборній профспілковій конференції підведено підсумки роботи профкому за 1974-1976 рр. Дано аналіз академічної і наукової роботи викладачів і студентів, ідейно-виховної, громадсько-корисної, культурно-масової роботи, покращення житлово-побутових умов.

Продовження в наступному номері

БЛАГОДІЙНИЙ ЯРМАРОК ДО ДНЯ СВ. МИКОЛАЯ

“ТВОРЧІСТЬ ЗАРАДИ ПОСМІШКИ”

Ініціативна група «ЯНГОЛИ ПОРУЧ» при філософському факультеті продовжує добру традицію благодійних ярмарків у нашому виші.

Цього разу студенти-організатори вирішили зібрати разом талановитих колег з навчання різного фаху для того, щоб краще познайомитися, розкрити їхні таланти всьому університету і головне – запросити майстрів до співпраці з дітьми в інтернаті. Адже поїздки учасників ініціативної групи «Янголи поруч» в Яблунівську спеціальну школу-інтернат мають не лише розважальний характер, а в першу чергу розвиваючий. Студенти всіляко намагаються підтримати дітей, показати їм різні шляхи самореалізації, зацікавити навчанням, наповнити їхнє життя творчою працею, щоб відірвати від сірих буднів. Тому в кожній зустрічі з дітьми задіяні талановиті студенти філософського факультету (учасники вокального ансамблю «Сузір'я», молоді психологи, майстри-аматори, котрі вчать дітей вишивати, плести з бісеру, робити орігамі, малювати, а також студенти-режисери, професійні танцюристи, майстри дизайн-студії «Арт-Хатка» та ін.).

Ярмарок відбувся 10 грудня 2012 року на великій перерві. Студенти ініціативної групи «Янголи поруч» запросили своїх викладачів і друзів на філософський факультет (п'ятий поверх гуманітарного корпусу) смачно перекусити. А в холі нашого університету влаштували виставку-

ярмарок робіт, виготовлених власноруч молодими майстрами під назвою «Творчість заради посмішки». Учасником міг стати будь-хто без винятку, адже в організаторів ярмарку благородна мета – зацікавити всіх небайдужих нелегкою справою доброчинності. Ця акція була важливою і для зростання потенціалу самих «янголів». Усю організаційну роботу та відповідальність за ярмарок взяла на себе староста ініціативної групи Тетяна Кирдяк (ФЛ-11). З цим Таня чудово впоралася завдяки дружньому колективу студентів філософського факультету, що з радістю допомагав їй.

В ярмарку взяли участь майстри різного фаху і з різними творчими вподобаннями і зацікавленнями: Наталя Олійник представила кар-

тинки в техніці декупажу, Наталя Бойчук і Цехмістер Анна мали широкий асортимент власних виробів (листівки, декупаж тощо), Крайник Наталя, Шибіста Христина та Мухіна Надія презентували біжутерію – кожна майстриня у своїй неповторній техніці, Голинська Христина подарувала декоративні квіти з цукерками, Кіт Софія виготовила неповторні листівки, Айвенко Ірина пожертувала сережки з термопластики, а Ніязова Руслана потішила всіх чудовим новорічним печивом та кексами. Ярмарок створив чудовий святковий настрій, який підтримував добрий клоун (Кузик Ольга, студентка II курсу філософського факультету). Він запрошував усіх охочих вибрати чудовий подарунок до дня Св. Миколая своїй подрузі, другу, мамі, сестрі чи коханій.

А на п'ятому поверсі (філософський факультет), як і на благодійному ярмарку печива 5 листопада, панувала неповторна сімейна атмосфера затишку, радості та взаємодопомоги. Гостей факультету зустрічало світле й усміхнене янголятко (юна школярка разом зі своєю мамою вирішила підтримати благодійну акцію «Творчість заради посмішки» і перевтілилася у справжнісінького ангелика).

Завдяки роботі ініціативної групи «Янголи поруч» і небайдужості студентів та викладачів нашого університету, на ярмарку вдалося вилучити 1056 грн.

Усі вилучені кошти будуть витрачені на гостинці, фрукти та канц-

ВСТУПНА КАМПАНІЯ 2013 РОКУ

На замітку майбутнім абітурієнтам

товари діткам з малозабезпечених сімей, сиротам та напівсиротам, які живуть у Яблунівській спеціальній школі-інтернаті (Косівський район). Усі ці дарунки учасники проекту передадуть діткам власноруч під час свята до дня Св. Миколая, яке вони для них приготували.

Допомогти «Янголам поруч» організувати свято для дітей можна по-різному, наприклад, зібрати:

1) одяг і взуття (вік від 6 до 17 років, діти худі). На вулиці зима, тому шапки, шарфи, рукавиці, теплі шкарпетки, колготки, светри, джинси, і верхній одяг особливо потрібні;

2) розвиваючі ігри: настільні ігри, шашки, шахи, тенісні ракетки, спортивні м'ячі (футбольні та волейбольні), скакалки, обручі;

3) зошити, ручки, блокноти, альбоми для малювання, кольорові олівці, розмальовки, фломастери, фарби, кольоровий папір, пластилін, термопластик або глину, бісер, ножиці, тканину, нитки та голки для шиття, клей ПВА.

4) засоби гігієни (шампуні, мило, зубні паста та щітки тощо);

5) книги (художня література для школярів, книги з рукоділля).

Усе це ви в будь-який час можете принести на філософський факультет (п'ятий поверх гуманітарного корпусу) до коробки подарунків, яка розміщена біля ліфтів. Або зв'язатися зі старостою ініціативної групи «Янголи поруч» – Кирдяк Тетяною (http://vk.com/tiana_niana) - 097 8736805.

Ореста Возняк,
координатор проекту,
викладач кафедри
релігієзнавства, теології і
культурології

Напередодні нового року ми зустрілися із секретарем приймальної комісії Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, доцентом кафедри політології Ігорем Доцяком з проханням поділитися з нашими читачами інформацією про нові зміни у правилах прийому до університету. Ось що нам розповів Ігор Іванович:

«Основні правила вступної кампанії 2013 року залишилися незмінними, крім запровадження нового предмета ЗНО «Світова література» та вдосконалення системи прийому на ОКР спеціаліст, магістр. Сертифікати ЗНО зі «Світової літератури» пропонуються на вибір під час вступу на філологію та мистецькі спеціальності.

Для забезпечення об'єктивності та прозорості для вступу на ОКР спеціаліст, магістр вступні випробування будуть відбуватися в письмовій формі шляхом тестування.

Для вступників на навчання за освітньо-кваліфікаційним рівнем спеціаліст усіх спеціальностей, крім мистецьких, конкурсний бал буде обчислюватися сумою балів, одержаних на фаховому вступному випробуванні в 50-бальній шкалі та балів, розрахованих, як середнє арифметичне всіх оцінок з додатку до диплома бакалавра. Для вступників на навчання за освітньо-кваліфікаційним рівнем спеціаліст спеціальностей «Театральне мистецтво», «Хореографія», «Музичне мистецтво», «Образотворче мистецтво», «Декоративно-прикладне мистецтво», «Дизайн» конкурсний бал обчислюється сумою балів, одержаних на фаховому вступному випробуванні у вигляді творчого конкурсу за 5-бальною системою, помноженого на 10 і балів, розрахованих, як середнє арифметичне всіх оцінок з додатку до диплома бакалавра. Вступника допускають до участі в конкурсному відборі, якщо кількість балів зі вступного фахового випробування складає не менше 12 (у 50-бальній шкалі) та не менше 3 (у 5-бальній шкалі) для мистецьких спеціальностей.

Для вступників на навчання за освітньо-кваліфікаційним рівнем магістр (на основі диплома бакалавра або спеціаліста) конкурсний бал обчислюється сумою:

- балів, одержаних на фаховому вступному випробуванні за 5-бальною шкалою;
- балів, розрахованих, як середнє арифметичне всіх оцінок з додатку до диплома;
- балів у 20-бальній шкалі, одержаних на вступному іспиті з іноземної (англійської, німецької, французької, іспанської) мови;

Цьогоріч прийом заяв і документів, фахові вступні випробування, що проводить університет, конкурсний відбір і зарахування на навчання вступників на основі базової та повної вищої освіти на здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліст, магістр проводиться з 8 липня по 15 серпня 2013 року. Загалом вступна кампанія триває з 1 липня по 25 серпня. Варто згадати, що основними документами, які потрібно подати для вступу, є:

- заява, подана в паперовій формі;
- документ державного зразка про раніше здобутий освітній (освітньо-кваліфікаційний) рівень, на основі якого здійснюється вступ, і додаток до нього (на особистий вибір – оригінали або копії);
- сертифікат (сертифікати) зовнішнього незалежного оцінювання для вступників на основі повної загальної середньої освіти (на особистий вибір – оригінали або копії);
- копія документа, що посвідчує особу та громадянство;
- медична довідка за формою 086-о або її копія;
- шість кольорових фотокарток розміром 3x4 см.

Лідія Степанюк

І ВПАЛА РИМА НА РЯДОК

З роси і води тобі, Лесю!

У видавництві «СІМІК» надрукована друга поетична збірка Лесі Палагіцької «Найважча ноша». Зауважимо, що Леся — наша активна дописувачка, є авторкою збірки поезії «Розкрилля» 2007 р.

Леся Палагіцька народилася в с. Клубівці Тисменицького району Івано-Франківської області. Закінчила Клубовецьку ЗОШ I-III ст. (2007), філологічний факультет Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (2012), здобуває другу вищу освіту в Інституті природничих наук того ж університету.

Публікувалася в альманахах студентської творчості «Прообраз» (2007), «Натхнення» (2010), газеті «Університет» та інших виданнях, брала участь у нараді молодих літераторів України (Ірпінь, 2011).

Першу поетичну збірку Леся видала ще школяркою. Щось було в тих наївних віршиках справжнього. Можливо, юність, яка себе починала усвідомлювати як плинність. І почуття — безпосередні.

Голова Івано-Франківської обласної організації Національної спілки письменників України Євген Баран вважає нову поетичну збірку

Лесі Палагіцької «Найважча ноша» не так романтично-формальним проривом, як намаганням зрозуміти суспільні та індивідуальні зміни. «У віршах є громадянські заклики, є вболівання за державу, народ, мову і фактично відсутнє особистісне, — характеризує збірку Є. Баран. — Можливо, так і повинно бути. У час відсутності героїчних мужів юнка приміряється до долі Жанни Д'Арк. Стриманим почуттям і чіткістю думки вона готова до ролі більшої аніж статиста.

У цих віршах, амбітних у сво-

їй основі, інколи бракне ліризму. Але хода авторки тверда. Вона вже іде по землі. І ця хода наповнює її переконанням та усвідомленням мети — бути ведучою, а не веденою. Це прояв сильної натури. Нам залишається прийняти сю ходу, іншого лірична героїня не пропонує».

Наукова праця Лесі Палагіцької присвячена дослідженню творчості Миколи Погідного з Тисмениці. У праці визначено місце цього письменника в історії Українського літературного процесу першої половини ХХ століття, який є автором творів, що відроджують історичну пам'ять та утверджують християнську мораль.

Метою роботи дослідниці було осмислення своєрідності художньої прози Миколи Погідного. Об'єктом стали збірки, листи та критичні студії письменника. У роботі зроблено короткий огляд життєвого шляху і творчості Миколи Погідного, визначено його як окрему постать у контексті українського літературного процесу в Галичині міжвоєнного періоду.

**Іванна Федорчук,
студентка V курсу
факультету іноземних мов**

Школа кураторів академічних груп Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника

Відбувся черговий навчально-методичний семінар у системі роботи Школи кураторів академічних груп I курсу.

Слухачам школи була запропонована для ознайомлення складна і важлива тема «Правопорушення серед студентської молоді: причини та шляхи запобігання». Велику зацікавленість слухачів викликали матеріали дослідження, які були проведені серед студентів вишів України в 2011р. на тему «Проблеми злочинності серед студентів.» Результати дослідження дали змогу оцінити розуміння молоддю проблеми злочинності, в тому числі і її молодіжної складової.

Для кураторів були рекомендовані заходи щодо профілактики правопорушень та запропоновані академгодини на правову тематику.

З особливою цікавістю слухачі ознайомилися з прикладами передового досвіду окремих вишів України щодо організації в цих закладах ефективного психологічного супроводу навчально-виховного процесу, а також з тим, як у Прикарпатському національному університеті практично започаткований і успішно розвивається цей напрямок роботи.

У підсумку роботи семінару було зазначено, що взаємодія досвідчених викладачів-кураторів з

фахівцями-психологами відділу виховної та психолого-педагогічної роботи на етапах організації і проведення регулярної психодіагностики з подальшими системними психоконсультаванням та психокорекцією в кінцевому результаті може забезпечити гармонійний діалог у ланці студент-викладач та сприяти процесу виховання і здобуття вищої освіти в нашому університеті.

**Лілія Романкова,
завідувач відділу
виховної та психолого-
педагогічної роботи,
доцент**

ГОСТІ ФІЛОСОФСЬКОГО ФАКУЛЬТЕТУ

Започаткування традиції

На філософському факультеті відбувся літературний вечір. Гостею-родзинкою вечора була поетеса Русана Остапович, творча група Ольги Андріяшко «Натхнення», в якій і навча-

лася наша гостя, та всі, хто серцем закоханий у поезію.

Літературний вечір пройшов у приємній атмосфері з творчими людьми, які представляли студентам свої твори. Основною тематикою була осінь. Така прекрасна пора року, яка навіює приємні спогади та наштовхує нас на нові творчі пошуки. Окрім Русани Остапович, зачитувала свої вірші і її донька, якій передався талант від мами, а також усі присутні, які бажали поді-

литися своїми вміннями.

Вечір справив особливе враження, оскільки були проведені цікаві конкурси на літературну тематику, до яких залучили всіх без винятку. Особливо запам'ятався майстер-клас з написання власного твору. Це дещо складно, але водночас і цікаво. Такий вид діяльності надзвичайно захоплюючий і неординарний. Дуже приємно, коли тобі відкриваються маленькі таємниці особливого ремесла.

Коли я почула про зустріч з Русаною Остапович, то зразу виникло бажання бути присутньою на цьому вечорі. Адже, слухаючи її вірші, можна поринути в глибокий світ роздумів, відчутти тонку душу поезії та її автора. Тоді виникає нестерпне бажання взяти ручку і щось написати. Як на мене, то через поезію можна передати свій духовний світ, погляди і переживання. Ліна Костенко казала, що «поезія – це завжди неповторність, якийсь безсмертний дотик до душі». Це дійсно дуже гарні слова, прислухаючись до

них, справді хочеться продовжувати писати й творити щось незвичайне.

Проводячи такі літературні вечори та зустрічі, ми відкриваємо для себе інший світ, дещо новий і незвіданий. Завдяки їм заповнюємо свої сірі будні яскравими враженнями та новими знайомствами, які приносять нам тільки радість та задоволення. Тому хотілося б, щоб ця традиція на філософському не вщухала, а продовжувала своє існування. А студенти підтримають її.

Ініціатор проведення зустрічі з поетесою – викладач кафедри філософії Ольга Радченко.

Отож, хочеться подякувати їй, оскільки така ідея викликала неабияку зацікавленість серед викладачів і студентів. Я впевнена, що зустрічі на філософському стануть доброю традицією нашого факультету.

Слідкуйте за оголошеннями!

Вікторія Малишева,
студентка I курсу
філософського факультету

Концерт акустичної музики для гарного настрою та благородної справи

15 грудня 2012 року в кафе "Dior" відбувся концерт акустичної музики "Acoustic Music Night". Дійство організоване з ініціативи гурту з Івано-Франківська «Indian Summer» (колишнього гурту «Пікова Дама») та ініціативної групи при філософському факультеті "Янголи поруч" (в якості організаторів та учасників кількох музичних проєктів). У рамках концерту виступили 6 гуртів: СОН, Призма, P.E.L.S (у стилі social rock), Патронічі (рок), Be my chocolate (sweet rock), Таємний Дар (фольк).

Атмосфера концерту була камерною, затишною і теплою. Музика напоювала душу, а змістовні слова живили дух. І цей особливий затишок у зимовий вечір непомітно для нас (глядачів) переростав у якусь особливу тиху радість. Радість за наше місто, радість за студентів-організаторів та музикантів, які вже знайшли своє унікальне місце в непростому, але, погодьтеся, дивовижному світі, радість за молодих людей, які так щиро вслухалися у

творчість своїх ровесників.

Організатори були сповнені ентузіазму і любові до музики, прагнули відірвати людей від інтернету, витягнути своїх старих чи нових друзів із домівок і в холодний зимовий вечір зігріти теплом хорошої музи-

ки, на що молоді люди охоче відгукнулися.

Ще однією метою концерту був збір коштів для ініціативної групи «Янголи поруч», яка підготувала святкову та розвиваючу програму для 120 дітей Яблунівської спеціальної школи-інтернату до дня Св. Миколая. Зібрали невелику суму, але справа не в кількості вилучених коштів, а в щирій ініціативі, яку виявила молодь, та бажанні збиратися заради хорошої справи, робити маленькі дива.

З гордістю дозволю собі відзначити, що Тетяна Гогіль (солістка гурту «Indian Summer») та Юлія Рев'юк (солістка двох проєктів «Призма» та P.E.L.S) є студентками однієї з найуспішніших академгруп на філософському факультеті. Група РЛ-31 вирізняється не лише дружніми стосунками та сумлінним ставленням до навчання, а й активним культурним і громадським життям.

Степан Возняк,
викладач кафедри
філософії та соціології

КОРОТКО ПРО ІНШІ ВАЖЛИВІ ПОДІЇ

Лекції професора Варшавського університету у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника.

У Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника студенти-міжнародники мали змогу послухати відкриту лекцію "Спільна зовнішня та безпекова політика ЄС" професора Варшавського університету, одного з розробників безпекової політики Республіки Польща, Корпусу Миру ЄС (Німеччина, Франція, Бельгія, Люксембург, Іспанія), історика, документаліста Тадеуша Кшостека

Тему доповіді обрано не випадково, адже необхідність об'єднання зусиль заради спільної безпеки держав є чи не найважливішим завданням європейської та світової спільноти. Професор Кшостек презентував процес розвитку безпекової політики Європейського союзу, її структурні елементи та основоположні документи, покликані регулювати безпеку в європейському регіоні, а також розповів про умови створення військової доктрини ЄС - "Солдат як громадянин у формі", котра стала зразком як для європейських, так і американських військових.

Крім того, професор Кшостек поділився зі студентами своєю візією щодо безпеки в сучасному світі та європейському континенті. Особливу увагу акцентував на боротьбі з тероризмом, адже саме 11 вересня 2001 року опинився в центрі терористичних атак – Пентагоні, куди влучив один із літаків терористів.

Англомовні студії Прикарпатського та Ягеллонського університетів

У рамках реалізації міжнародної наукової програми і програми обміну викладачів і студентів «Теорія і практика міжкультурної комунікації» та міжнародної угоди між Прикарпатським національним університетом імені Василя Стефаника і Ягеллонським університетом (Краків, Республіка Польща) на кафедрі англійської філології (завідувач кафедри – кандидат філологічних наук, доцент Я.В. Бистров) перебувала група студентів під керівництвом

доктора філологічних наук, професора, завідувача кафедри прикладної лінгвістики Анни Ніжегородцев.

Студенти і викладачі факультету англомовних студій Ягеллонського університету і факультету іноземних мов ПНУ імені Василя Стефаника продемонстрували свої презентації, які стосувалися актуальних проблем практики міжкультурної комунікації, зокрема поширення англійської мови як глобальної мови лінгва франка і мови міжкультурного спілкування, білінгвізму і бікультуралізму в Україні, особливостей англійського і американського гумору, релігійної толерантності в Польщі, міжнародного туризму тощо.

Крім того, студенти 4-5 курсів спеціальності «Англійська мова і література» (координатор – голова студентського сенату факультету Н. Романчукевич) та студенти з Польщі долучилися до програми реалізації спільного міжнародного навчального проекту «Розвиток міжкультурної компетенції засобами англійської мови», взявши безпосередню участь у заняттях з англійської мови викладачів кафедри.

Реалізацію міжнародної програми обміну забезпечували викладачі кафедри англійської філології – доц. Я.В. Бистров, доц. О.О. Кульчицька, доц. Н.І. Телегіна, доц. Л.М. Ікалюк, ст. викладач Е.Є. Мінцис, викладачі Ю.М. Великорода, Н.Є. Пилячик.

Подальшу організацію програми обміну студентами факультету іноземних мов планують у квітні 2013 року.

Студенти-міжнародники про зовнішньополітичний напрям розвитку України

"Україна між Європейським та Митним Союзом" – над цією дилемою дискутували студенти кафедри міжнародних відносин Прикарпатського національного університету. Модераторами дискусії виступили викладачі кафедри: кандидат історичних наук Ігор Гурак та кандидат політичних наук Тетяна Слободян. Тішить, що до участі в дискусії було запрошено не лише викладачів і студентів університету, але й майбутніх абітурієнтів, котрі мають на-

мір вступати на спеціальність "Міжнародні відносини".

Перший секретар Генерального Консульства Словацької Республіки у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника

У рамках міжнародних зустрічей з представниками закордонних дипломатичних представництв у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника відбулася зустріч керівництва університету з першим секретарем Генерального Консульства Словацької Республіки Александром Шкурлою. Проректор з науково-педагогічної роботи, доцент Надія Кобецька, директор Центру післядипломної освіти, професор Михайло Нагорняк та представники Педагогічного інституту презентували напрямки роботи університету, галузі співробітництва з університетами Європи, зокрема і Словацької Республіки.

"Основною метою мого візиту є ознайомлення з потужним потенціалом Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника та допомогти в налагодженні співробітництва з представниками найкращих вищих навчальних закладів Словацької Республіки, – зазначив Александр Шкурла.

У ході зустрічі обговорено ряд питань щодо можливості співробітництва університетів за системою спільних наукових досліджень, студентських, аспірантських обмінів, стажувань викладацького складу та провадження спільних проектів з транскордонного співробітництва.

За словами Александра Шкурли, Івано-Франківська область є важливою для Словацької Республіки перш за все в рамках економічної співпраці та освітніх програм. У цьому контексті Перший секретар Генерального Консульства Словацької Республіки згадав про участь у Економічному Форумі, що проходив на базі нашої області у травні та вже сьогодні демонструє результативність від отриманих ділових контактів.

**Наталія Криворучко,
прес-секретар університету**

Історико-краєзнавче дослідження Марії Турчин

Додому я думкою лину,
Туди, де квітують глоди,
Де хвилі Дністрові грайливі
Тчуть ранкам вишивані сні.

Марія Турчин

Досліджувати творчість найріднішого куточка землі, тієї маленької батьківщини, де народився, ступав перші кроки і вирушив у безмежний світ є нелегкою і водночас надзвичайно відповідальною справою. Таке особливе завдання поставила перед собою доцент кафедри німецької мови факультету іноземних мов Марія Турчин.

Написання книжки про історію рідного села Печорна письменниця вважає (певною мірою) містичним явищем, адже попередники, які бралися за справу, не доживали до її завершення. Відсутність повноцінного дослідження історії рідного села хвилювала Марію Марківну і (попри застереження близьких) вона продовжувала заплановану роботу, аж до її завершення.

У слові до читача Марія Турчин пояснює: «Дана книга – це перша спроба написати історію села Печорна і заповнити ще одну суттєву прогалину як в українському краєзнавстві, так і в історії України. Невеликими літерами на карті моєї держави є моя маленька батьківщина, що має велику і славу історію. Сподіваюся, що мої рідні краєяни як старшого, так і молодшого віку перечитають цю книгу, тому що люблять свою праісторію та вітцівську землю».

Презентація книги Печорна відбулася у стінах обласної бібліотеки імені Івана Франка, на якій були присутні голова обласної Національної спілки письменників, літературний критик, доцент Євген Баран, письменниця Емілія Турковська, доцент Гафія Василевич (рецензент книги), студенти Прикарпатського національного університету та багато інших.

Леся Палагіцька

СПОРТИВНА МОЗАІКА

ГИРЬОВИЙ СПОРТ

У листопаді в центрі атлетизму нашого університету відбувся чемпіонат області з гирьового спорту, в якому взяли участь команди міст, районів і вищих навчальних закладів. У складі команд були юніори, дорослі й ветерани. Змагалися спортсмени в чотирьох вагових категоріях, у класичному двоборстві (поштовх двох 24-кілограмових гир плюс сума ривків лівою і правою рукою). Успішно виступили гирьовики нашого університету. Чемпіонами області стали: у ваговій категорії до 80 кілограм – Василь Негря (Юридичний інститут), у ваговій категорії до 90 кілограм – Олександр Брикун (Інститут історії і політології). Срібними призерами стали: Михайло Герич (Юридичний інститут), Анатолій Симовоник (Педагогічний інститут). Бронзові медалі вибороли: Василь Кандиба (Інститут мистецтв), Василь Бурдун (Інститут мистецтв), Роман Симовоник (Педагогічний інститут). Руслан Брега виконав норматив кандидата в майстри спорту. Роман Симовоник та Будзович Юліан (Інститут історії та політології) виконали нормативи I спортивного розряду. У командному заліку гирьовики нашого університету посіли I місце. Готував спортсменів до змагань тренер Ярослав Соколенко.

Спартакіада

На спортивній базі Івано-Франківського медичного університету було проведено III обласну спартакіаду ФСТ «Спартак» серед навчальних закладів III-IV рівнів акредитації. Змагання проводили з п'яти видів спорту: дартс, армреслінг, гирьовий спорт, настільний теніс, міні-

футбол.

Гирьовий спорт

Василь Кандиба I місце – вагова категорія до 70 кг (Інститут мистецтв), Олександр Мельникович I місце – вагова категорія до 90 кг (філософський факультет).

Дартс

Ярослав Соколенко – інструктор зі спорту С.К. «Наука»

Армреслінг – III місце. Міні-футбол – III місце.

Настільний теніс – IV місце. У командному заліку – II місце.

15 листопада 2012 року в холі для танців відбувся чемпіонат університету з армспорту. Участь у змаганнях брали студенти восьми інститутів і факультетів. Змагалися спортсмени у трьох вагових категоріях.

У ваговій категорії до 70 кг:

Ігор Іванишин – I місце (фізико-технічний факультет);

до 80 кг

Олександр Мельникович – I місце (філософський факультет);

+80 кг

Василь Драгомирецький – I місце (факультет фізичного виховання і спорту);

Командний залік

I місце – фізико-технічний факультет

II місце – філософський факультет

III місце – факультет фізичного виховання і спорту.

**Ярослав Соколенко,
інструктор зі спорту
спортивного клубу «Наука»,
багаторазовий чемпіон світу
з гирьового спорту**

НОВІ ЛІТЕРАТУРНІ ДОСЛІДЖЕННЯ

ВЧЕНІ

Із доробку науковця

Вийшла у світ монографія доцента кафедри історії української літератури Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника Олега Пилип'юка «Поетологічні парадигми: Схід—Захід» (Київ: видавничий центр «Академія»). Автор адресує її літературознавцям, мистецтвознавцям, історикам, культурологам, релігієзнавцям – усім, хто цікавиться поетологічним дискурсом літератур Сходу і Заходу.

Ми звернулися до Олега Пилип'юка з проханням розповісти про своє наукове дослідження.

– Олеже Мусійовичу, що стимулювало Вас до написання цієї наукової праці?

– У першу чергу – студенти. Є такий вислів: «Кожний автор хоче написати ту книгу, яку хотів би прочитати». Коли мені доручили читати курс «Історія літературознавчих учень. Теорія літератури», я побачив, наскільки мало є праць, які можуть допомогти студентів освіті цей курс. Тому почав шукати відповідні матеріали. Спочатку написав книгу «Зародження літературознавства: Схід – Захід. Частина перша. Схід», потім – «Зародження літературознавства. Частина друга. Захід», а згодом склалася книжка «Поетологічні парадигми», яку я запропонував і широкому загалові, але в першу чергу студентам.

– Скільки часу зайняло їх написання?

– Книга «Зародження літературознавства. Частина перша» вийшла 2002 року. Саме з того часу почалася робота над їх написанням, яка тривала 10 років.

– Які джерела Ви використовували?

Насамперед — це автентичні поетологічні трактати. Однією з передумов для написання цієї монографії була поява оригінальних поетологічних трактатів двохтисячолітньої давності. Вони опубліковані

у збірниках «Східна поетика», окремих авторських збірниках, а також їх можна зараз знайти в інтернеті.

Матеріалу на сьогодні є дуже багато. Та я спирався саме на поетологічні трактати, хоча звертався і до літературознавчих праць авторів з різних регіонів світу.

– Яке місце в сучасному літературному процесі займає Ваша праця?

– Як я вже казав, у першу чергу я б хотів, щоб вона прислужилася студентам. А місце нехай вже визначають читачі і літературні критики.

– Які Ваші подальші творчі плани?

– Ця книжка справді наводить на майбутні перспективні дослідження. Хотілося б у такому ж ключі написати про літературознавство епохи Ренесансу, класицизму, бароко, просвітництва, аж до XIX століття. Саме цей період є найменш досліджений. Хотілося б зосередитися саме на ньому.

Другий напрям, який мене зацікавив, екзегетика як спосіб літературознавчого читання сакральних текстів. Тому я планую написати наукову працю саме про це.

Розмова вела Юлія Гомеляк

До 150-річчя

6 грудня в Коломийському інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника відбувся науковий семінар «Наукова та інтелектуальна спадщина родини Вернадських» у рамках підготовки української та світової наукової спільноти до 150-річчя від дня народження Володимира Івановича Вернадського, яке святкуватимуть 12 березня 2013 року. Організаторами семінару виступили доцент кафедри соціально-економічних та природничих дисциплін Коломийського інституту Оксана Долішняк, викладачі Коломийського педагогічного коледжу Катерина Якубовська та Ольга Трохимчук, учитель Коломийської гімназії Любов Матковська.

У тісній співпраці з учнями гімназійного клубу підприємства «Капітал», створеного в рамках українсько-польського співробітництва з освітньої програми «Шкільна академія підприємництва» Коломийської гімназії імені М. Грушевського та студентами Коломийського педагогічного коледжу, студенти Коломийського інституту представили свої наукові доробки життєвого та творчого шляху Івана Васильовича та Володимира Івановича Вернадських, розкрили їх величезний і багатогранний вклад в українську та світову історію науки. Програма семінару включала такі напрями наукових досліджень:

1. Українські корені родини Вернадських.

2. Науковий внесок Івана Васильовича Вернадського в історію економічної думки та політичну економію.

3. Наукова діяльність Володимира Івановича Вернадського.

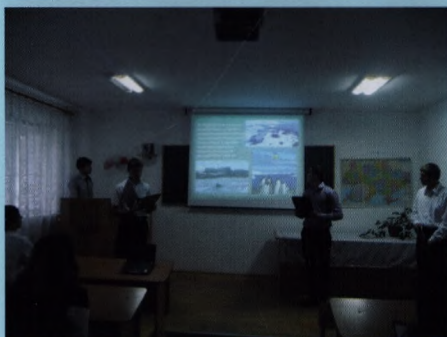
4. Творчість Володимира Івановича Вернадського на Україні.

5. Вшанування пам'яті видатного українського вченого.

Метою наукового семінару було показати В.І. Вернадського не тільки як ученого, науковця, але й як Людину, Сім'янина, великого Патріота України, щоб усвідомити звідки він черпав силу для своїх геніальних наукових розробок, які про-

СВІТОВОЇ СЛАВИ

від дня народження Володимира Вернадського

славили його на віки й уславили на весь світ Україну.

Володимир Іванович Вернадський (1863–1945) – класик сучасного природознавства, великий учений-енциклопедист, глибокий мислитель і гуманіст, засновник нових наукових напрямків, що інтенсивно розвиваються в наш час: генетична мінералогія, геохімія, біо-геохімія, вчення про живу речовину

і біосферу, концепція ноосфери. Вернадського називали «пророком атомного віку». 1922 року, коли ніхто з фізиків навіть не міг подумати про атомну зброю, учений застерігав людство від небезпеки самознищення. «Чи зуміє людство скористатися цією силою, спрямувати її на добро, а не на самознищення? Чи доросло воно до вміння використати цю силу, що її повинна дати наука?». Цінний внесок зробив Вернадський у розробку і розвиток геології, біології, ґрунтознавства, географії, кристалографії, а також кристалохімії, кристалофізики і геометричної кристалографії, вчення про симетрію, теорію будови силікатів, вчення про газовий режим Землі, гідрології, екології, космічної хімії, радіохімії, мікробіології, проблем космічного пилу, історії науки, логіки.

Володимир Вернадський відкрив і сформулював ряд законів природи. Головний з них, що був основою світогляду вченого, – закон про єдність зв'язків і взаємозв'язків людства і природи, єдність суцього на Землі й поза Землею, єдність з космосом, єдність макрокосмосу і мікрোকосмосу. Вчення про біосферу і біо-геохімічні процеси, про роль живої речовини в еволюції нашої планети є наріжним каменем сучасного природознавства і відіграє визначальну роль у вирішенні екологічних проблем, які в наш час так гостро стали перед людством. Його справедливо називають найбільшим організатором науки нашого часу. Він виявив і проаналізував провідні тенденції розвитку науки, на багато десятиріч

вперед визначив найбільш перспективні форми наукової діяльності, а головне – вказав шляхи дальших пошуків.

Учений завжди стверджував ідею величезного значення науки для людства і доводив, що її розвиток забезпечується і науково-творчими досягненнями, і успішною організацією, особливо в нові часи. «Я вірю у велике майбуття і України, й Української академії наук», – писав Володимир Іванович Вернадський. Цій людині судилося стати організатором і першим президентом Української Академії наук. В. Вернадський протягом усього життя зберігав незмінний інтерес до діяльності виплеканої ним Академії наук України, період створення і становлення якої лишив особливий незабутній слід у його душі й пам'яті. Він писав у своїх листах: «Для мене і Україна, і Київ, і Українська Академія дорогі і близькі, залишилися з моєю старою особистістю». «Мені страшенно дорого і дуже хочеться бачити ближче і конкретніше і Академію, і Бібліотеку. Я так радію їхньому зростанню і так вірю в їхнє велике призначення».

Чималу увагу приділяв учений молоді, чітко визначав її значення в розвитку наукового потенціалу країни, необхідного для нових здобутків, відкриттів. Володимир Іванович писав: «...Мені хочеться мати можливість наукової роботи самому і збудити її в молоді. Я впевнений, що це останнє я зможу зробити.. Мені іноді здається, що, лишаючись без безпосереднього спілкування з підростаючим молодим науковим поколінням, я заглушаю в собі один із проявів моєї особистості. А будь-який прояв особистості не є випадковий чи байдужий факт у світобудові».

Невичерпна роль молодих науковців у дослідженні та вивченні величезного внеску Володимира Івановича Вернадського в українську та світову науку.

Оксана Долішняк,
викладач кафедри
соціально-економічних та
природничих дисциплін

З ЮВІЛЕЄМ!

КАФЕДРИ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН – ПЕРШИХ П'ЯТЬ РОКІВ

Урочисто, під звуки оркестру та бризки новорічного шампанського кафедра міжнародних відносин Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника відзначила свій перший ювілей – п'ять років. У приміщенні інституту запрацювало одразу десять посольств: Польщі, Іспанії, Грузії, Угорщини, Фінляндії, Молдови, Німеччини, Франції, Росії, Великобританії, Іспанії. У формі ділової гри відбулася презентація не лише дипустанов України, але й самих студентів-міжнародників, що мали можливість попрацювати в ролі дипломатичних представників, консулів, послів, продемонструвати свою високу професійність, мовну підготовку та відповідальність за обрану професію.

Кафедра міжнародних відносин була створена на базі Інституту історії і політології за ухвалою Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника 2007 року з ініціативи українських дипломатів – Надзвичайного та Повноваженого Посла України, кандидата історичних наук, завідувача кафедри, професора Петра Сардачука та доктора політичних наук, професора Ігоря Цепенди. Вона займає гідне місце серед факультетів міжнародних відносин України. Потреба в її створенні зумовлювалася тим фактом, що Івано-Франківська область є однією з шести областей України, яка межує з кордоном Європейського союзу, та входить до складу Карпатського Євросереєну. Аналіз співпраці з країнами-сусідами, які отримали членство в Європейському союзі, засвідчує потребу підготовки висококваліфікованих фахівців, які мали ґрунтовні знання в галузі міжнародних відносин, зокрема, з проблем актуальної зовнішньої політики країн Центральної Європи, що сприятиме налагодженню партнерських взаємин на двосторонньому рівні та запозиченню євроінтеграційного досвіду цих країн з метою поглиблення економічних та суспільних реформ в Україні.

“За цей короткий час, – розповідає ректор університету Ігор Цепенда, – вдалося реалізувати складний і дуже важливий проєкт: налагодити підготовку бакалаврів, спеціалістів та магістрів, організувати навчання за двома паралельними програмами, які дають можливість студентам після закінчення вишу отримати два дипломи: Прикарпатського та Варшавського університетів, відкрити аспірантуру, в науковому плані сформуванню групу експертів, які щороку проводять українсько-польські зустрічі за участю не лише науковців, а й дипломатів обох країн”.

Важливим елементом міжнародних відносин є й те, що спільно з Міні-

стерством закордонних справ вдалося випустити досить серйозне й фундаментальне видання про міжнародні відносини України і Польщі, яке охоплює весь період державності України після отримання незалежності. “Воно потрібне не лише студентам та аспірантам, але й дипломатам і науковцям”, – запевняє Ігор Цепенда. Другий такий документальний збірник, але вже під назвою “Міждержавні взаємини України і Чеської Республіки” планується випустити в наступному році.

П'ятиріччя кафедри – це не просто ювілей, але й перший випуск молодих фахівців. У рамках презентації кафедри та святкування Дня працівника дипломатичної служби України першим випускникам (магістрам кафедри міжнародних відносин) вручили відповідні сертифікати. Тішить, що окрім спеціальності “Політолог, міжнародник”, випускники кафедри отримують ще й диплом референта-перекладача. Така повноцінна освіта забезпечує непогану професійну кар'єру.

Майбутні дипломати кажуть, що навчання на кафедрі було цікавим і насиченим. “Свою кар'єру планую пов'язати

з дипломатичною службою, оскільки за п'ять років навчання проходила практику в посольствах і консульствах різних держав”, – каже випускниця Христина Дяків.

Кафедра міжнародних відносин є однією з найбільш професійних в Україні. Навчання відбувається за американою системою, коли досвідчені дипломати навчають молодих не лише основ дипломатичного протоколу та теорії міжнародних відносин, але й передають практичний досвід, здобутий під час перебування на дипломатичній службі в тій чи іншій державі. Не випадково на кафедрі працюють чотири колишні посли. Так, завідувач кафедри П.Д. Сардачук працював на посадах заступника міністра закордонних справ України, Надзвичайного і Повноваженого Посла України в Словацькій Республіці, в Республіці Польща та Республіці Фінляндія, професор кафедри, проректор з міжнародного співробітництва І.Є. Цепенда – другим, першим секретарем, радником з політичних питань Посольства України в Республіці Польща, в Республіці Польща; професор кафедри С.В. Волковецький – Надзвичайним і Повноважним Послом України в Грузії; Надзвичайним і Повноважним Послом України в Азербайджанській Республіці.

Слід відзначити, що кафедра міжнародних відносин ефективно співпрацює з Міністерством закордонних справ України, Інститутом політичних і етнонаціональних досліджень НАН України імені І. Ф. Кураса, Інститутом міжнародних відносин Київського національного університету імені Т. Г. Шевченка, факультетом міжнародних відносин Львівського національного університету імені І. Я. Франка та Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича, Сучавським університетом (Румунія), Варшавським університетом (Польща), Ягеллонським університетом (Польща), Університетом Миколи Коперника в Туруні (Польща), Католицьким університетом у м. Сальта (Аргентина), а також із видавництвами, громадськими організаціями, зокрема “Україна – світ” тощо.

“Попереду в колективу кафедри – непросте завдання: створення відповідних наукових лабораторій з продовження досліджень проблем європейської інтеграції. Викристалізується німецький напрям, але головний акцент робиться на дослідження Центрально-Східної Європи, – каже професор Михайло Нагорняк. – Уже навіть готують дисертації і є заявка на докторантуру з досліджень Словаччини. Будемо досліджувати проблеми співпраці і з Росією”.

Наталія Криворучко

Засновник видання - Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника (ректор ПНУ ім.В.Стефаника, доктор політичних наук, професор **Ігор Цепенда**)

Верстка і дизайн: **Роман Орос**

Газета зареєстрована обласним управлінням у справах преси та інформації Івано-Франківської облдержадміністрації від 29.08.2005р.

Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу інформації № 555, серія ІФ

Редактор - кандидат філологічних наук **Любомир Кліщ**
Заступник редактора **Лідія Степанюк**
Редакція залишає за собою право редагувати і скорочувати текст. Висловлені авторами думки можуть не збігатися з позицією редакції